

LUONNONMARJAPOIMIJAT VIISUMIVELVOLLISISTA MAISTA 2019

Luonnonmarjojen poimintatyö

Tämän ohjeen mukainen luonnonmarjanpoiminta ei ole kausityöalain alaista.

Ulkoministeriön ennalta määrittämistä viisumivelvollisista maista tulevien ulkomaalaisten henkilöiden on mahdollista poimia luonnonmarjoja enintään 90 päivää 180 päivän jakson aikana viisumilla ilman oleskelulupaa.

Schengen-viisumin käytön mahdollistaa Schengen-viisumisäännöstön 21 artikla 3 kohta b alakohta sekä EU:n raja-asetuksen 5 artikla 1 kohta c alakohta.

Mikäli edellä mainittu luonnonmarjanpoiminta kestää yli 90 päivää 180 päivän jakson aikana, tulee ulkomaalaisen henkilön hakea työntekijän oleskelulupaa ennen työn aloittamista Suomessa. Maahanmuuttovirasto vastaa oleskelulupahakemusten käsittelystä: http://www.migri.fi/tyoskentely_suomessa.

Kutsuvan marjanpoimintayrityksen perusedellytykset

Luonnonmarjanpoimijoita viisumivelvollisesta maasta Suomeen kutsuvan marjanpoimintayrityksen on oltava riittävän vakavarainen voidakseen selviytyä velvoitteistaan Suomeen saapuvia luonnonmarjapoimijoita kohtaan, ja sillä tulee olla henkilöresursoitu toimipiste Suomessa. Toimialan on liityttävä luonnonmarjoihin ja kutsuvan vastuuyrityksen on sitouduttava noudattamaan ulkomaalaisten luonnonmarjanpoimintaan liittyvää aiesopimusta.

Luonnonmarjanpoimintaa koskevan aiesopimuksen noudattaminen

Kutsujayrityksen on noudatettava 29.1.2019 päivitettyä aiesopimusta, jonka ovat allekirjoittaneet työ- ja elinkeinoministeriö, ulkoministeriö sekä suurin osa ulkomaalaisia luonnonmarjanpoimijoita Suomeen viisumilla kutsuvista yrityksistä.

Aiesopimuksen tavoitteena on:

- parantaa ja yhdenmukaistaa toimintatapoja, joita sovelletaan luonnontuotteita poimimaan tuleviin sekä tähän toimintaan liittyviä tehtäviä hoitamaan tuleviin viisumivelvollisten maiden kansalaisiin
- parantaa luonnonmarjanpoimijoiden ja liitännäistehtäviä hoitavien henkilöiden asemaa ja ansaintamahdollisuuksia Suomessa
- yhtenäistää viisumilla marjanpoimijoita kutsuvien vastuuyritysten toimintatapoja

Lisätietoa ulkomaalaisten luonnonmarjanpoimintaan liittyvästä aiesopimuksesta ja sen noudattamisesta löytyy Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston verkkosivuilta <http://toimistot.te-palvelut.fi/pohjois-pohjanmaa/metsamarjanpoiminta#Aiesopimus>.

Suomen suurlähetystöt noudattavat aiesopimusta viisumiharkinnassaan viisumivelvollisista maista tuleville luonnonmarjanpoimijoille riippumatta siitä, onko kutsuva vastuuyritys allekirjoittanut aiesopimuksen vai ei.

Ulkoministeriö, työ- ja elinkeinoministeriö sekä Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto ovat yhdessä määrittäneet ne kriteerit, joilla arvioidaan luonnonmarjanpoimintayrityksen kykyä vastata kutsumistaan poimijoista 29.1.2019 päivitetyn aiesopimuksen mukaisesti. Suosituskriteereitä ovat muun muassa:

- Marjanpoimintayritysten vuoden 2018 jälki- ja lisäselvitysraportit sekä vuoden 2019 ennakkoselvitysraportit.
- Yrityskohtaiset lausunnot vuoden 2018 toiminnasta.
- Ilmoitetut poimintapäivät suhteessa viisumeihin merkittyihin saapumis- ja lähtöpäiviin.
- Poimijoiden keskimääräinen nettotulo poimintakaudelta sekä poimintapäiviltä vuonna 2018.
- Poimijoiden mediaanitulo poimintakaudelta sekä poimintapäiviltä vuonna 2018.
- Tappiolle jääneet poimijat ja maksetut kompensatiot vuonna 2018.
- 30 € / poimintapäivä vähimmäisansion alle jääneet poimijat ja maksetut kompensatiot vuonna 2018.
- Yrityksen taloudellinen tilanne.

Yllä mainitut selvitykset toimitetaan Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistolle.

Luonnonmarjanpoimijalle jäätävä riittävät varat kulujen maksamisen jälkeen aiesopimuksen mukaisesti

Schengen-viisumisäännösten mukaisesti viisumihakijalla on oltava riittävät varat oleskelukustannuksensa kattamiseen, ottaen huomioon sekä suunnitellun oleskelun kesto että lähtö- tai asuinmaahan paluu, tai että hän kykenee oleskelunsa aikana hankkimaan laillisesti nämä varat.

Schengenin rajasäännösten 5 artiklan kohta 3 mukaan jäsenmaat vahvistavat toimeentuloon tarvittavan summan per oleskelupäivä. Suomessa viisumihakijalla on oltava 30 euroa per oleskelupäivä matkaan liittyvien kustannusten kattamiseksi. Tämän summan katsotaan kattavan viisumihakijan majoituksen, ruokailun sekä muut välttämättömät päivittäiset menot.

29.1.2019 päivitetyn aiesopimuksen mukaan viisumivelvollisista maista poimijoita kutsuvat luonnonmarjanpoimintayritykset seuraavat poimittavien luonnontuotteiden sato-tilannetta ja huolehtivat siitä, että jokaisella luonnonmarjanpoimijalla on mahdollisuus mahdollisimman suureen poimintatuloon poimintakauden aikana.

Yrityksiä kannustetaan kehittämään menettelyjä, joilla luonnonmarjanpoimijoille varmistetaan tuloja poimintakauden marjasadon määrästä ja laadusta riippumatta.

Työsuojeluhallinnon verkkopalvelusta löytyy lisätietoa aiesopimuksesta ja sen toteutumisen valvonnasta.

Suomen suurlähetystöt ohjeistavat luonnonmarjapöimintaan tulevia viisumihakijoita ja kutsujayrittäjiä verkkosivuillaan viisumihakua koskevissa kysymyksissä

Luonnonmarjapöimintaa varten myönnetty viisumi on tarkoitettu vain Suomessa tehtävään marjapöimintaan eikä sitä voi hakea Suomea viisumiasioissa edustavan toisen Schengen-maan edustustosta. Näin esimerkiksi Valko-Venäjän kansalainen ei voi hakea luonnonmarjapöimintaan tarkoitettua viisumia Viron Minskin-suurlähetystöstä, vaan hänen tulee hakea viisumia Suomen Moskovan-suurlähetystöstä.

Suomen Bangkokin-suurlähetystö käsittelee thaimaalaisten luonnonmarjapöimijöiden viisumihakemukset.

Viisumia voi Schengen-viisumisäännösten mukaisesti hakea pääsääntöisesti kolme kuukautta ennen matkan alkamista.

Luonnonmarjapöimintaan haettavan viisuminmyönnön perusedellytykset

Viisumisäännösten mukaisia perusedellytyksiä viisumihakemuksen jättämiselle ovat:

- Hakijan henkilökohtainen käynti Suomen suurlähetystössä tai viisumikeskuksessa. Hakijalta otetaan tällöin sormenjäljet.
- Voimassa oleva passi. Passin tulee olla voimassa vähintään kolme kuukautta matkan päättymisen jälkeen.
- Schengen-viisumin hakemuslomake huolellisesti täytettynä, päivättyinä ja hakijan allekirjoittamana.
- Yksi Suomen poliisin valokuvaohjeen mukainen passivalokuva.
- Meno-paluumatkalippu tai muu selvitys viisumihakijan paluusta lähtömaahan.
- Matkasairausvakuutus, joka kattaa sekä hoito- että kotiutuskulut myös kuolemantapauksissa ja vakavissa sairastapauksissa vähintään 30 000 euroon asti.
- Selvitys riittävästä rahavaroista maahan saavuttaessa ja/tai selvitys riittävien varojen laillisesta ansaitsemisesta maassa oleskelun aikana.

Luonnonmarjapöimijälle myönnettävästä viisumista

Luonnonmarjapöimintaan myönnetään pääsääntöisesti kertaviisumi.

Viisumiharkinnalla pyritään estämään luvatonta Schengen-alueelle jäämistä, luvatonta työntekoa ja ihmiskauppaa sekä viisumivelvollisten henkilöiden työperäistä riistoa ja hyväksikäyttöä.

Thaimaasta saapuvien luonnonmarjapöimijöiden viisumit

Thaimaan työministeriö säätölee ulkomaille lähtevien luonnonmarjapöimijöiden määrää ja antaa vuosittain suosituksen ulkomaille lähtevien thaimaalaisten marjapöimijöiden määrästä. Suositusmäärän ulkopuolisille luonnonmarjapöimijöille ei myönnetä maastapöistumisviisumeita Thaimaasta. Luonnonmarjapöiminta-alan yritykset lähettävät aina vuoden alussa Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistolle selvityksensä vuosittaisista suunnitelmistaan kutsua luonnonmarjapöimijöitä Thaimaasta.

Jos marjapöimintayritysten kutsumaksi suunnittelema luonnonmarjapöimijämäärä ylittää Thaimaan työministeriön antaman suosituksen, koordinoi Pohjois-Pohjanmaan

TE-keskus yhdessä ulkoministeriön kanssa Thaimaan työministeriön suosituksen mukaisen määrän luonnonmarjapoimijoita kutsujayrityksille.

Viisumisäännösten 19 artiklan mukaisesti Suomen Bangkokin suurlähetystö ottaa kaikki säännösten mukaan jätetyt viisumihakemukset käsiteltäviksi. On kuitenkin huomattava, että mikäli hakemuksia on enemmän kuin se määrä, jolle Thaimaan työviranomaiset myöntävät maastapoistumisviisumin luonnonmarjapoimintaa varten Suomessa, ei matkan tarkoitus luonnonmarjapoimijana täyty.

Väärinkäytöksistä ilmoittaminen

Mikäli luonnonmarjapoimintaa varten viisumin saanut ei saavu poimintapaikalleen ja tilanne on tulkittavissa Schengen-viisumin väärinkäytökseksi, kutsujayrityksen on välittömästi ilmoitettava asiasta Suomen Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteistyöhön (PTR-yhteistyö), ulkoministeriön maahantuloasioiden yksikköön sekä Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistolle. Myös ihmiskauppa- tai muusta rikosepäilyistä on yrityksen ilmoitettava välittömästi edellä mainituille viranomaisille.

Viranomaisten yhteystiedot:

- Suomen Poliisin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen yhteistyö: ptr-rikostiedustelu@poliisi.fi
- Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimisto: marjanpoiminta.pohjois-pohjanmaa@te-toimisto.fi
- Ulkoministeriön maahantuloasioiden yksikkö: visas.mfa@formin.fi

Lisätietoa ulkomaalaisten luonnonmarjapoiminnasta viisumilla Suomessa

Luonnonmarjapoimijat, vastuuyritykset ja muut tahot, jotka tarvitsevat lisätietoa luonnonmarjapoiminnasta viisumilla, voivat lähettää kysymyksiä yllä olevaan Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimiston sähköpostiosoitteeseen.

Kansalaispalautetta marjanpoimintaan liittyvistä seikoista voi myös lähettää Pohjois-Pohjanmaan työ- ja elinkeinotoimistolle.

29.1.2019